

REFERAT Valgbestyrelsen 2014-2017 d. 07-12-2016

Mødedato Onsdag d. 07. december 2016 kl. 14:00

Mødested Økonomiudvalgsværelset

Indholdsfortegnelse

Ændring af fordeling af tilforordnede vælgere til afholdelse af valg i byrådsperioden for 2014-2017	3
Bemyndigelse til godkendelse af kandidatlistor uden stillere.....	6
Principper for tildeling af bogstavbetegnelser til kandidatlistor, der opstiller til kommunalvalg.....	8
Anmodning fra Ældrerådet om fremmødevalg i forbindelse med kommunal og regionalvalget 21. n	10
Nye regler på valgområdet.....	13
Tilslutning til fælleskommunalt udbud af nyt valgsystem.....	14

Punkt 1: Ændring af fordeling af tilforordnede vælgere til afholdelse af valg i byrådsperioden for 2014-2017

00.01.00-A00-2431-16

Resume

Der skal med denne sag tages stilling til, hvorvidt der skal ske en ændring af fordelingen af tilforordnede vælgere til afholdelse af valg i byrådsperioden for 2014-2017 set i lyset af, at det ved de seneste valg og afstemninger ikke har været muligt for partierne at udpege det nødvendige antal tilforordnede vælgere.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at byrådet godkender:

1. Fordelingen af valgstyrrerformænd, valgstyrere og tilforordnede vælgere sker som beskrevet i sagsfremstillingen og vedlagte bilag for den resterende del af indeværende byrådsperiode.
2. Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at regulere antallet og fordelingen af tilforordnede vælgere på de enkelte valgsteder i forhold til det konkrete valg i indeværende byrådsperiode.
3. Borgmesterforvaltningen bemyndiges til i indeværende byrådsperiode på byrådets vegne dels at forestå den konkrete udpegning af de personer, der af partierne udpeges til at være valgstyrrerformænd, valgstyrere og tilforordnede vælgere på de enkelte afstemningssteder, dels at foretage den konkrete udpegning af de borgere, der melder sig som tilforordnet via kommunens hjemmeside.
4. Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at tage stilling til alle øvrige praktiske forhold i forbindelse med afholdelse af valg/afstemninger i indeværende byrådsperiode.

Beslutning

Sagen udsat med henblik på belysning af mulighed for etablering af skiftehold for de tilforordnede vælgere samt belysning af muligheder for forhøjelse af diætsatser.

Sagsfremstilling

Ændring af fordeling af tilforordnede vælgere

På mødet den 5/3 2014 godkendte byrådet Borgmesterforvaltningens beregning af fordeling af valgstyrrerformænd, valgstyrere og tilforordnede vælgere til afholdelse af valg i byrådsperioden 2014-2017.

Beregningen tog udgangspunkt i, at der ved de seneste afholdte valg har været brugt gennemsnitligt 534 tilforordnede vælgere inkl. valgstyrrerformænd og valgstyrere.

Fordelingen af de 534 tilforordnede vælgere blandt byrådets partier er i overensstemmelse med valglovene sket ved forholdstalsvalg efter den såkaldte d'Hondtske metode på baggrund af de stemmetal, byrådspartierne opnåede ved kommunalvalget i 2013.

Ifølge valglovene skal byrådet for hvert afstemningsområde vælge mindst 5 og højst 9 valgstyrere til at forestå afstemningen og stemmeoptællingen på afstemningsstedet.

I Odense Kommune er der en mangeårig praksis for at udpege 5 valgstyrere blandt de tilforordnede vælgere til hvert af kommunens 30 afstemningssteder svarende til i alt 150 valgstyrere. Fordelingen af valgstyrere blandt byrådets partier sker ligeledes ud fra et forholdstalsvalg efter den d'Hondtske metode.

Blandt valgstyrerne udpeges der for hvert afstemningssted 1 valgstyrrerformand. Fordelingen af valgstyrrerformænd blandt byrådets partier sker ligeledes ved forholdstalsvalg efter den d'Hondtske metode.

I indeværende byrådsperiode er der afholdt valg til Europa-Parlamentet, folkeafstemning om den fælles patentdomstol, folketingsvalg samt folkeafstemning om retsforbeholdene.

Borgmesterforvaltningen har i forbindelse med disse valghandlinger oplevet, at partierne ikke har mulighed for at udpege det nødvendige antal tilforordnede vælgere til brug for valghandlingen. Borgmesterforvaltningen har således gjort brug af borgere, der har tilmeldt sig via kommunens hjemmeside i overensstemmelse med byrådets beslutning herom på mødet den 1/2 2012.

Op mod 50% af de tilforordnede vælgere var således borgere, der havde tilmeldt sig via kommunens hjemmeside.

På baggrund af ovenstående foreslår Borgmesterforvaltningen, at antallet af tilforordnede vælgere, som byrådets partier skal udpege, reduceres med ca. 30% svarende til 151 personer og erstattes med borgere, jf. nedenstående oversigt og vedlagte bilag. Herved kan de frivillige borgere, der tilmelder sig via kommunens hjemmeside, straks få en bekræftelse på deres deltagelse og herunder få oplyst, på hvilket afstemningssted de skal være. Som det er i dag, kan de først sent få denne besked, nemlig når de enkelte partier har meddelt, at de ikke har mulighed for at udpege flere tilforordnede. Løsningen indebærer således en bedre service til de borgere, der ønsker at være tilforordnede, ligesom løsningen letter det administrative arbejde med at få bemandet de enkelte afstemningssteder, idet Borgmesterforvaltningen på forhånd vil vide, hvor mange borgere der skal anvendes på de enkelte afstemningssteder.

Valgstyrere og valgstyrerformænd vil fortsat blive bemandet med personer udpeget af byrådets partier.

Ovenstående fordeling giver følgende resultat:

	Antal tilforordnede	Antal valgstyrere	Antal valgstyrerformænd
Socialdemokratiet	118	46	10
Radikale Venstre	16	8	1
Det Konservative Folkeparti	41	17	3
F - Socialistisk Folkeparti	25	9	2
Dansk Folkeparti	41	17	3
Venstre, Danmarks Liberale Parti	101	37	8
Enhedslisten	40	16	3
Borgere	151	0	0

Herudover skal der anvendes ca. 30 tilforordnede vælgere, der skal medvirke ved brevstemmeafgivningen i vælgerens eget hjem og på plejehjem mv. Fordelingen af disse tilforordnede vælgere blandt byrådets partier sker også ved forholdstalsvalg efter den d'Hondtske metode.

Ud over ovennævnte fordeling er der i Odense Kommune en langvarig praksis for, at de partier og kandidatlistes, der ikke er repræsenteret i byrådet, men som stiller op til det pågældende valg, hver får mulighed for at udpege op til 4 tilforordnede vælgere.

Alt efter, hvilket valg der er tale om, kan der blive behov for at regulere antallet af tilforordnede vælgere. Erfaringsmæssigt kan der således ved det enkelte valg opstå behov for regulering af dels det samlede antal tilforordnede vælgere, dels fordelingen af de tilforordnede vælgere.

Det indstilles derfor, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til at regulere antallet og fordelingen af tilforordnede vælgere på de enkelte afstemningssteder i forhold til det konkrete valg i indeværende byrådsperiode. En regulering af det samlede antal tilforordnede vælgere vil fortsat tage udgangspunkt i forholdstalsvalg efter den d'Hondtske metode.

Det indstilles endvidere, at Borgmesterforvaltningen, i lighed med tidligere valghandlinger, bemyndiges til på byrådets vegne dels at forestå den konkrete udpegning af de personer, der af partierne indstilles til at være valgstyrerformænd, valgstyrere og tilforordnede vælgere på de enkelte afstemningssteder, dels at foretage den konkrete udpegning af de

borgere, der melder sig som tilforordnede vælgere via kommunens hjemmeside, og dels at tage stilling til øvrige praktiske forhold i forbindelse med afholdelse af valg i indeværende byrådsperiode.

Ifølge valglovene ydes der diæter til valgstyrene, herunder valgstyrrerformanden, samt til de tilforordnede vælgere for deres virksomhed i forbindelse med valget. Diæterne ydes efter reglerne i lov om kommunernes styrelse. Byrådet kan dog beslutte, at der ikke skal ydes diæter, eller at de diæter, der ydes, udgør et andet beløb, end der følger af reglerne i lov om kommunernes styrelse.

Diæterne kan pr. dag højst udgøre det femdobbelte af det diætbløb, som i henhold til reglerne i lov om kommunernes styrelse er fastsat for møder af ikke over 4 timers varighed.

I Odense Kommune ydes der en diæt svarende til et møde af over 4 timers varighed for deltagelse på valgdagen. Denne diæt udgør aktuelt 820 kr. (2016-niveau). Derudover ydes der diæter efter kommunestyrelseslovens regler til de ca. 30 tilforordnede vælgere, der deltager ved brevstemmeafgivningen i vælgerens eget hjem og på plejehjem mv. Endelig ydes der diæter til de 30 valgstyrene og de 30 valgstyrrerformænd for opgaver dagen før valget i forbindelse med bedømmelse af brevstemmer.

Med virkning fra den 1/4 2016 er valglovene blevet ændret, således at åbningstiden for afstemningsstederne er fremrykket fra kl. 9 til kl. 8 ved alle valgtyper, når valget eller afstemningen afholdes på en arbejdsdag.

Dette bevirker en endnu længere arbejdsdag for de tilforordnede vælgere, og det kan have betydning særligt i forbindelse med kommunal- og regionalvalget, hvor optællingen på de store steder kan strække sig til et stykke efter midnat.

Borgmesterforvaltningen vil op til det kommende kommunal- og regionalvalg i 2017 indgå i overvejelser om, hvorvidt der skal arbejdes med såkaldte skiftehold af tilforordnede vælgere på udvalgte afstemningssteder, ligesom Borgmesterforvaltningen vil indgå i overvejelser om, hvorvidt der er grundlag for at forhøje diæterne til valgstyrene og tilforordnede vælgere.

Borgmesterforvaltningen vil om nødvendigt forelægge en ny sag herom for Valgbestyrelsen og byrådet.

Text

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte effektmål.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Oversigt over fordeling af valgstyrrerformænd, valgstyrene og tilforordnede vælgere.

Punkt 2: Bemyndigelse til godkendelse af kandidatlister uden stillere

00.01.00-A00-2431-16

Resume

Med virkning fra den 1/4 2016 er der indsat en bestemmelse i kommunal- og regionalvalgloven, hvorefter de kandidatlister, der ved det seneste kommunalvalg opnåede repræsentation i byrådet, og som tirsdagen 9 uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i byrådet, kan anmode om at blive fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Der skal med denne sag tages stilling til, om Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatet, skal bemyndiges til på Valgbestyrelsens vegne at træffe afgørelse om fritagelse for kravet om stillere.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Borgmesterforvaltningen bemyndiges til efter anmodning at fritage de kandidatlister, der ved det seneste kommunalvalg opnåede repræsentation i byrådet, og som tirsdagen 9 uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i byrådet, for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Beslutning

Valgbestyrelsen godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Den 1/4 2016 trådte en række ændringer af valglovene, herunder kommunal -og regionalvalgloven, i kraft.

Således er mindsteantallet af stillere til en kandidatliste, der ønsker at opstille til kommunalvalget, nu fastsat i loven, således at det ikke længere er muligt for byrådet at forhøje antallet af stillere.

I Odense Kommune er antallet af stillere nu fastlagt til 50, hvilket svarer til det stillerantal, byrådet ved de seneste kommunalvalg har vedtaget.

I kommunal- og regionalvalglovens § 19, stk. 4, er der endvidere indsat en bestemmelse, hvorefter Valgbestyrelsen efter anmodning fritager de kandidatlister, der ved sidste kommunalvalg opnåede repræsentation i byrådet, og som senest 9 uger før valgdagen fortsat er repræsenteret i byrådet, for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Det er således en forudsætning for at blive fritaget fra stillerkravet, at der er identitet mellem den kandidatliste, der ved sidste valg opnåede repræsentation i byrådet, den kandidatliste, som fortsat 9 uger før valgdagen er repræsenteret i byrådet, og den kandidatliste, som nu ønsker at stille op til kommunalvalget og i den forbindelse ønsker sig fritaget fra stillerkravet.

I langt de fleste tilfælde forventes identitetskravet ikke at give anledning til nogle afgrænsningsproblemer.

I bemærkninger til lovforslaget vedrørende § 19, stk. 4, er der opstillet følgende typetilfælde, hvor der som udgangspunkt vil være den fornødne identitet:

- Ingen af listens medlemmer, som er indvalgt i byrådet, har i valgperioden skiftet liste eller er blevet løsgængere (men kan godt være erstattet af stedfortrædere fra listen som følge af udtræden af byrådet), og listen har bevaret sin listebetegnelse.
- Et eller flere af listens medlemmer, som er indvalgt i byrådet, har i valgperioden skiftet liste eller er blevet løsgængere, men disse medlemmer udgør under halvdelen af listens medlemmer af byrådet. Listen har ikke skiftet listebetegnelse, og der er ikke i øvrigt forhold, som giver anledning til tvivl hos Valgbestyrelsen om, at der er identitet.

Der er tilsvarende opstillet følgende typetilfælde, hvor der som udgangspunkt ikke vil være den fornødne identitet:

- Listen har skiftet listebetegnelse. Dette gælder, uanset om alle de oprindeligt indvalgte medlemmer – eller evt. alene det oprindeligt indvalgte medlem – fortsat stiller op for listen med den nye listebetegnelse. Undtaget er dog mindre ændringer af listens navn, hvor det er åbenbart, at der fortsat er identitet (f.eks. hvis moderpartiet, som listen stiller op for lokalt, har ændret partinavnet i løbet af valgperioden).
- Et eller flere af listens medlemmer, som er indvalgt i byrådet, har i valgperioden skiftet liste eller er blevet løsgængere, og disse medlemmer udgør mindst halvdelen af listens medlemmer af byrådet.
- Der er sket en sprængning af en kandidatliste, hvor hver fraktion herefter hævder at repræsentere den oprindelige kandidatliste.

Såfremt det giver anledning til tvivl, om der er den ovenfor beskrevne identitet, vil Valgbestyrelsen være berettiget til at afslå at fritage kandidatlisten fra stillerkravet.

Er betingelserne for at fritage en kandidatliste for stillerkravet derimod opfyldt, er Valgbestyrelsen forpligtet til at fritage den kandidatliste, der anmoder om fritagelsen fra stillerkravet.

For kandidatlistes, der ønsker at blive fritaget for stillerkravet, er der en særlig frist for indlevering, idet disse kandidatlistes skal være indleveret tidligst 11 uger før og senest kl. 12 tirsdagen 9 uger før valgdagen. Valgbestyrelsens afgørelse om fritagelse for stillerkravet skal være truffet senest kl. 12 tirsdagen 8 uger før valgdagen.

På tilsvarende vis, som valgsekretariatet på vegne af Valgbestyrelsens formand modtager de indleverede kandidatlistes, foreslås det, at valgsekretariatet bemyndiges til, på Valgbestyrelsens vegne, at træffe afgørelse om fritagelse for stillerkravet i overensstemmelse med § 19, stk. 4, i kommunal- og regionalvalgloven.

Text

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte effektmål.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 3: Principper for tildeling af bogstavbetegnelser til kandidatlistor, der opstiller til kommunalvalg

00.01.00-A00-2431-16

Resume

På baggrund af erfaringerne fra det seneste kommunalvalg, hvor flere kandidatlistor ønskede at anvende samme bogstavbetegnelse, har valgsekretariatet udarbejdet forslag til principper for tildeling af bogstavbetegnelser til kandidatlistor, der opstiller til kommunalvalg.

Der skal med denne sag tages stilling til disse principper.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Valgbestyrelsen godkender principper for tildeling af bogstavbetegnelser til kandidatlistor, der opstiller til kommunalvalg, som beskrevet i sagsfremstillingen.

Beslutning

Valgbestyrelsen godkender Borgmesterforvaltningens indstilling.

Sagsfremstilling

Det følger af § 32 i lov om kommunale og regionale valg, at Valgbestyrelsen tildeler de kandidatlistor, der kan godkendes til at opstille til kommunalvalget, en bogstavbetegnelse efter reglerne i lovens §§ 33-36.

I Odense Kommune har der været tradition for, at denne bogstavbetegnelse blev tildelt af valgsekretariatet i forbindelse med kandidatlistornes indlevering og derefter endeligt godkendt af Valgbestyrelsen i forbindelse med godkendelse af kandidatlistorne.

Denne fremgangsmåde har ikke hidtil givet anledning til problemer, og der har således ikke været behov for principper om tildeling af bogstavbetegnelserne til de enkelte kandidatlistor.

Ved det seneste kommunalvalg opstod der imidlertid den problemstilling, at flere lokallister ønskede den samme bogstavbetegnelse, hvorfor tildelingen blev afgjort ved lodtrækning.

I forbindelse med Valgbestyrelsens godkendelse af kandidatlistorne mv. til det seneste kommunalvalg på mødet den 23/10 2013 tilkendegav valgsekretariatet derfor, at det, som følge af disse erfaringer, ville være hensigtsmæssigt at få fastlagt et sæt retningslinier, der beskriver proceduren i relation til tildeling af bogstavbetegnelser i forbindelse med indlevering af kandidatlistor, således at retningslinjerne kan udleveres i forbindelse med, at kandidatlistorformularen udleveres.

Valgsekretariatet har på baggrund af ovenstående udarbejdet følgende principper for tildeling af bogstavbetegnelser til kandidatlistor, der opstiller til kommunalvalg:

"Tildeling af bogstavbetegnelser

Reserverede bogstavbetegnelser

Social- og Indenrigsministeriet meddeler forud for hvert kommunalvalg, hvilke bogstavbetegnelser der på forhånd er reserveret til partier, der er opstillingsberettiget til folketinget pr. 1. august i valgåret, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 33, stk. 1.

Disse bogstavbetegnelser kan ikke tildeles andre kandidatlistor, jf. § 33, stk. 2.

Bogstavet "X" kan ikke tildeles nogen kandidatliste, jf. kommunal- og regionalvalglovens § 34, stk. 1.

Derudover henstiller Social- og Indenrigsministeriet blandt andet normalt til følgende:

- Bogstavbetegnelsen W kan (som følge af forvekslingsmulighed med V) kun anvendes, hvis der ikke i øvrigt er bogstavbetegnelser nok til alle lokallister.

- Bogstavbetegnelsen Å skal angives som Å og ikke som Aa.
- Lokallister, der har deltaget i det seneste kommunalvalg, får fortrinsret til den bogstavbetegnelse, som lokallisten tidligere har anvendt.

Valgbestyrelsen i Odense Kommune følger de til enhver tid fremsatte henstillinger fra ministeriet i forbindelse med tildeling af bogstavbetegnelser til de kandidatlistere, der opstiller til kommunalvalg.

Valgsekretariatet i Odense Kommune vil, så snart det er muligt, offentliggøre de forventede ledige bogstavbetegnelser til det kommende kommunalvalg på kommunens hjemmeside, ligesom valgsekretariatet i forbindelse med udlevering af kandidatlisterne vil oplyse herom.

Tidspunktet for tildeling af bogstavbetegnelser
Indlevering af kandidatlistere kan tidligst ske:

- Tirsdagen 11 uger før valgdagen for de kandidatlistere, der ønsker at blive fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere (de kandidatlistere, der blev indvalgt i byrådet, og som fortsat er repræsenteret i byrådet).
- Tirsdagen 9 uger før valgdagen for de kandidatlistere, der ikke kan fritages for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Indlevering af kandidatlistere kan senest ske:

- Kl. 12 tirsdagen 9 uger før valgdagen for de kandidatlistere, der ønsker at blive fritaget for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere (de kandidatlistere, der blev indvalgt i byrådet, og som fortsat er repræsenteret i byrådet).
- Kl. 12 tirsdagen 7 uger før valgdagen for de kandidatlistere, der ikke kan fritages for kravet om indsamling af underskrifter fra et mindsteantal stillere.

Såfremt flere lokallister ønsker samme bogstavbetegnelse, anvendes princippet "først i tid først i ret". Dog betragtes kandidatlistere, der er indleveret senest kl. 11.00 på den dag, hvor kandidatlisterne tidligst kan indleveres, som afleveret samtidigt.

Såfremt flere lokallister må anses for indleveret samtidigt, og såfremt disse ønsker samme bogstavbetegnelse, vil der blive trukket lod om den ønskede bogstavbetegnelse mellem de pågældende lokallister.

Lodtrækningen foretages af den juridiske chef i overværelse af de pågældende lokallister.

Idet lokallisterne kan have en berettiget interesse i så hurtigt som muligt at få kendskab til, hvilken bogstavbetegnelse de kan forventes at få, bemyndiger Valgbestyrelsen valgsekretariatet til at meddele de enkelte lokallister et betinget forhåndstilsagn om en bestemt bogstavbetegnelse til den enkelte lokalliste i overensstemmelse med nærværende principper.

Forhåndstilsagnet er betinget af Valgbestyrelsens senere og endelige godkendelse af kandidatlisterne.

Valgsekretariatet kan tidligst meddele et betinget forhåndstilsagn om en bogstavbetegnelse til en lokalliste i forbindelse med lokallistens indlevering af kandidatlisten til valgsekretariatet."

Text

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte effektmål.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 4: Anmodning fra Ældrerådet om fremmødevalg i forbindelse med kommunal og regionalvalget 21. november 2017

00.01.00-A00-2431-16

Resume

Ved brev af 3/11 2016 har Ældrerådet i Odense Kommune anmodet Valgbestyrelsen om, at det kommende valg til Ældrerådet afvikles som et fremmødevalg til samtidig afholdelse og dermed på samme lokaliteter som kommunal- og regionalvalget den 21/11 2017.

Der skal med denne sag tages stilling til Ældrerådets anmodning.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller, at Valgbestyrelsen ikke imødekommer anmodningen fra Ældrerådet om, at det kommende valg til Ældrerådet afvikles som et fremmødevalg til samtidig afholdelse og dermed på samme lokaliteter som kommunal- og regionalvalget den 21/11 2017 med den begrundelse, der fremgår af sagsfremstillingen.

Beslutning

Valgbestyrelsen godkender Borgmesterforvaltningens indstilling, dog således, at Ældrerådet i lighed med den seneste valg fortsat tilbydes at opstille særlig stemmeurne på de enkelte afstemningssteder til brug for aflevering af brevstemmer til ældrerådvalget.

Sagsfremstilling

Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatet, har undersøgt muligheden for, at det kommende valg til Ældrerådet afvikles som et fremmødevalg til samtidig afholdelse og dermed på samme lokaliteter som kommunal- og regionalvalget den 21/11 2017, jf. Ældrerådets anmodning af 3/11 2016 til Valgbestyrelsen.

Det fremgår blandt andet af Ældrerådets anmodning:

"I Odense er det politisk besluttet, at valgperioden følger kommunalbestyrelsens.

Valg til ældrerådet er tidligere foregået som brevstemmevalg. Det har resulteret i en lav valgprocent på 30-35.

Ældrerådet vil gerne hermed anmode om, at det kommende valg i 2017 for de 42.000 stemmeberettigede bliver afholdt som fremmødevalg på valgstederne samme dag som kommunalvalget.

Begrundelsen er, at kommuner, der afholdt fremmødevalg i 2013, havde en gennemsnitlig stemmeprocent på 68 iflg. Danske Ældreråd.

Assens var en af disse kommuner og følger samme metode i 2017.

Man følger retningslinjerne for kommunalvalg så tæt som muligt:

Udsendelse af valgkort.

Mulighed for at brevstemme, når kandidatlisten er kendt.

Valglisteboek og stemmesedler.

Udbetaling af diæter til de valgtilforordnede.

Særskilt stemmeboks på valgstederne med tydelig lokalemæssig adskillelse til kommunalvalget. Der foretages kun stemmeopgørelse kl. 20.

Optælling af stemmer foregår IKKE på valgaftenen, men tidsrammen fastsættes indenfor de nærmeste dage.

Alle kandidater til ældreråd opstiller som enkeltpersoner. Der er ingen parti eller listestemmer.

Ældrerådet mener ikke, tiden er inde til afholdelse af elektronisk valg.

I kommuner med elektronisk valg i 2013 var den gennemsnitlige stemmeprocent på 34.

Nyligt afholdte valg viser samme tendens (Kbh.)

Ældrerådet ønsker så høj valgdeltagelse som mulig og håber på en positiv tilbagemelding fra valgbestyrelsen."

Ældrerådets anmodning vedlægges som bilag.

Nedenfor følger en gennemgang af retsgrundlaget for ældreråd, valg til ældreråd, herunder til samtidig afholdelse med kommunal- og regionalvalg, ligesom der foretages en vurdering af, hvorvidt det i Odense Kommune er muligt at afholde ældrerådsvaleg sammen med kommunal- og regionalvalget.

Retsgrundlag

Oprettelse af ældreråd og ældrerådets virke er reguleret i §§ 30-33 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven). Det fremgår retssikkerhedslovens § 30, stk. 1, at der i hver kommune etableres mindst ét ældreråd. Ældrerådets medlemmer vælges ved direkte valg.

Ifølge retssikkerhedslovens § 31, stk. 1, fastsætter byrådet, i samarbejde med ældrerådet, vedtægter for ældrerådet. Kommunalbestyrelsen sørger for, at der afholdes valg til ældrerådet mindst hvert fjerde år og fastsætter i samarbejde med ældrerådet regler for, hvordan valget skal afholdes.

Det fremgår af § 8 i vedtægterne for ældrerådet i Odense Kommune, at valg til ældrerådet finder sted hvert fjerde år og følger valg til byrådet i Odense Kommune. Det fremgår endvidere, at medlemmer af ældrerådet vælges ved direkte valg, og at valget afvikles som brevstemmevalg og kan suppleres med elektronisk stemmeafgivning.

Ifølge vedtægtens § 13 er Ældre- og Handicapforvaltningen ansvarlig for at afholde opstillingsmøder og for afvikling af valget i samarbejdet med Ældrerådet og de tre lokalråd.

Det er Ældre- og Handicapforvaltningen, der afholder udgifterne til ældrerådet og stiller lokaler til rådighed samt sekretærbistand, hvis rådet ønsker dette, jf. vedtægtens § 22.

Vedtægtsændringer besluttet af Odense Byråd efter forudgående forelæggelse for ældrerådet, dog således, at Ældre- og Handicapudvalget afgør tvivlsspørgsmål om vedtægter og løbende kan godkende mindre justeringer som følge heraf, jf. vedtægtens §§ 24 og 25.

I forhold til muligheden for at afholde et egentligt fremmødevalg til ældrerådet samtidig med kommunal- regionalvalget fremgår følgende af vejledning om ældreråd (vejledning nr. 40 af 11/5 2011):

"Hvis valget afholdes samtidigt med kommunal- og regionsvalget, skal afstemningen til ældrerådsvaleget, så vidt det er muligt, foregå lokalemæssigt adskilt fra kommunalvalget, herunder med særlige valgborde, stemmerum og stemmekasser, og så vidt muligt i adskilte lokaler med særskilte adgangsveje til de pågældende stemmelokaler. Ældrerådsvaleget skal herudover tilrettelægges på en måde, så det ikke kan virke forstyrrende på vælgernes adgang til at stemme ved kommunal- og regionalvalget eller på gennemførelsen af afstemningen i øvrigt, og sådan at kommunal- og regionalvalget har første prioritet i forhold til ældrerådsvaleget."

Tilsvarende fremgår det af vejledning om kommunale og regionale valg (vejledning nr. 9458 af 29/8 2013):

"Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at der i forbindelse med valget skal afholdes en særlig lokal afstemning. En forudsætning herfor er, at den lokale afstemning tilrettelægges på en sådan måde, at den lokale afstemning foregår tydeligt og klart adskilt fra kommunal- og regionalvalget, herunder med særlige valgborde, stemmerum og stemmekasser og så vidt muligt i adskilte lokaler med særskilte adgangsveje til de pågældende stemmelokaler. Den lokale afstemning skal herudover tilrettelægges på en måde, så den ikke kan virke forstyrrende på vælgernes adgang til at stemme ved kommunal- og regionalvalget eller på gennemførelsen af valget i øvrigt, og sådan, at kommunal- og regionalvalget har første prioritet i forhold til den lokale afstemning."

Vurdering af muligheden for at afholde valg til ældrerådet i Odense Kommune som et fremmødevalg i forbindelse med afholdelse af kommunal- og regionalvalget den 21/11 2017

Odense Kommune har, i forbindelse med afholdelse af valg og afstemninger såsom folketingsvalg, valg til Europa-Parlamentet, kommunal- og regionalvalg samt folkeafstemninger, 30 valgdistrikter med ét afstemningssted i hvert distrikt fordelt på tre valgkredse.

Afstemningsstederne er udvalgt ud fra deres størrelse i forhold til antal vægere og deres beliggenhed i distriktet, ligesom adgangsforhold til selve lokalet samt parkeringsforhold så vidt muligt er taget i betragtning. Endelig er det vigtigt, at lokalerne kan stilles til rådighed for valg, der udskrives med kort varsel, som tilfældet ofte er i forbindelse med et folketingsvalg.

Afstemningsstederne ligger på forskellige lokaliteter såsom skoler, gymnasier, forsamlingshuse, idrætshaller, rådhuset og BorgerService.

Det er Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatets, vurdering, at det langt fra er alle lokaliteter, der kan imødekomme det forhold, at et ældrerådvalg så vidt muligt skal afholdes i et separat lokale, hvis det afholdes sammen med et kommunal- og regionalvalg.

På de steder, hvor der ikke kan stilles et separat lokale til rådighed for ældrerådvalg, er det tilsvarende valgsekretariatets vurdering, at det vil være de færreste steder, hvor der vil være plads til separate valgborde og stemmebokse i det valglokale, der anvendes til kommunal- og regionalvalg.

Det er således Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatets, vurdering, at afholdelse af valg til ældrerådet i Odense Kommune som et fremmødevalg sammen med kommunal- og regionalvalget vil virke forstyrrende på vælgeres adgang til at stemme ved kommunal- og regionalvalget, ligesom det vil virke forstyrrende på gennemførelsen af valget i øvrigt på en sådan måde, at kommunal- og regionalvalget ikke vil have karakter af første prioritet i forhold til ældrerådvalget.

Det er på den baggrund Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatets, vurdering, at en afholdelse af valg til ældrerådet i Odense Kommune som et fremmødevalg sammen med kommunal- og regionalvalget vil være i strid med ovenstående vejledninger, hvorefter et kommunal- og regionalvalg skal have første prioritet.

Dertil kommer, at det vil kræve indkøb af såvel stemmerum som stemmekasser, såfremt det kommende valg til ældrerådet skal afholdes som fremmødevalg. De stemmerum og stemmekasser, som Borgmesterforvaltningen, valgsekretariatet, råder over, anvendes fuldt ud i forbindelse med kommunal- og regionalvalget.

Det bemærkes yderligere, at et fremmødevalg vil påføre Ældre- og Handicapforvaltningen en ikke uvæsentlig administrativ byrde i form af udarbejdelse af valglister og stemmesedler, udsendelse af valgkort og bemanning af afstemningsstederne.

Det bemærkes endelig, at et fremmødevalg forudsætter, at der foretages en ændring af ældrerådets vedtægter, som efterfølgende skal godkendes af byrådet, jf. ovenfor.

Et alternativ til ældrerådets ønske om et egentligt fremmødevalg kan være, at der gives mulighed for, at vælgerne, i forbindelse med deres fremmøde til kommunal- og regionalvalget, får mulighed for at aflevere den udsendte brevstemme i en mindre stemmekasse, der er placeret i sekretariatet på det enkelte valgsted.

Denne løsning blev anvendt ved det seneste kommunal- og regionalvalg, hvorfor stemmekasserne herfra vil kunne anvendes på ny.

Text

Sagen har ingen konsekvenser for et eller flere af byrådets otte effektmål.

Økonomi

Denne sag har ingen økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Anmodning fra Ældrerådet

Punkt 5: Nye regler på valgområdet

00.01.00-A00-2431-16

Resume

Med virkning fra den 1/4 2016 og 1/7 2017 er der foretaget en række ændringer i valglovene.

De enkelte ændringer beskrives i vedhæftede notat.

Orientering givet.

Bilag

Orientering om nye regler på valgområdet.ny udgave

Punkt 6: Tilslutning til fælleskommunalt udbud af nyt valgsystem

00.01.00-A00-2431-16

Resume

KL har ved brev af 3/11 2016 fremsendt et borgmesterbrev samt tilslutningsmateriale vedrørende tilslutning til KOMBITs udbud af et nyt IT-system til understøttelse af valg.

Nedenfor gennemgås brevs hovedindhold.

Kommunernes afholdelse af valg understøttes i dag primært af IT-systemet "KMD-Valg". Systemet er det sidste monopolsystem, som nu konkurrenceudsættes. Ambitionen med udbuddet er at frembringe et tidssvarende og fremtidssikret IT-system til understøttelsen af valghandlingen.

For at KOMBIT kan påbegynde udbudsprocessen, kræver det, i lighed med de tidligere udbud af monopolløsninger, at den enkelte kommune tilslutter sig udbuddet.

KOMBIT har udarbejdet oplægget til en ny valgløsning i samarbejde med en arbejdsgruppe, hvor repræsentanter for flere kommuner, herunder Odense Kommune, har været repræsenteret, samt en styregruppe, hvor der ligeledes har deltaget kommunale repræsentanter. Valgløsningen har desuden været drøftet med blandt andet Social- og Indenrigsministeriet, forskere mfl.

Det er forventningen, at en landsdækkende løsning vil indebære flere væsentlige fordele, herunder:

- Hurtigere og mere præcis stemmeoptælling, blandt andet ved hjælp af indbygget kvalitetssikring ud til det enkelte valgsted samt digital understøttelse af registrering af ugyldige stemmer, ugyldighedsgrunde, stemmeregnskab og dannelse af afstemningsbøger.
- Tilpassede valgkort, der eksempelvis kan indeholde oversigtskort, vejledning eller anden information baseret på valgsted.
- Øget mulighed for indsigt i valgdata og valgresultatet til eksempelvis partier, forskere, medier og andre interessenter.
- Digitale valglister, der giver mulighed for hurtigere afvikling af valget på det enkelte valgsted, men som fortsat kan printes til brug på valgsteder uden IT-udstyr.
- Online vælgerregistrering over alle vælgere, der understøtter kontrollen af, hvem der har brevstemt inden valgdagen.

Den eksisterende lovgivning sætter stramme rammer for de kommunale arbejdsprocesser på området og dermed for indholdet i den nye valgløsning. For at fremtidssikre det nye valgsystem og klargøre det til eventuelle ændrede lovgivningsmæssige rammer indrettes systemet dog således, at det på sigt kan udvides med yderligere elementer. Det gælder blandt andet muligheden for udsendelse af digitale valgkort.

IT-systemet forventes klar til implementering i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget i 2019. Dog således, at den eksisterende KMD-løsning vil være det gældende system på valgdagen. Den nye valgløsning testes i "baggrunden", og Social- og Indenrigsministeriet skal godkende valgresultaterne både i KMD-løsningen og i den nye valgløsning.

Der forventes en pris på løsningen på maksimalt 5,30 kr. pr. borger pr. år i afskrivningsperiodens 6 år. Herefter forventes prisen at falde.

I afskrivningsperiodens 6 år forventes en gennemsnitlig besparelse på tværs af kommunerne på 15-20 % i forhold til prisen på det nuværende IT-system.

Der anmodes om, at den enkelte kommune behandler det fremsendte materiale og returnerer det i underskrevet stand til KOMBIT senest den 20/1 2017.

Odense Kommunes tilslutning til aftalen behandles administrativt i Borgmesterforvaltningen.

Valgbestyrelsen orienteres hermed om ovenstående, ligesom Valgbestyrelsen orienteres om, at Borgmesterforvaltningen agter at tilslutte sig aftalen på vegne af Odense Kommune.

Orientering givet.